

КУЛЬТУРА 10

Лекція #8 а:

УКРАЇНСЬКІ

МАЛЯРІ

НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.

АВАНГАРДИСТИ

МОДЕРНІЗМ

- ❖ Після революції в мистецтві, яку впровадили імпресіоністи з кінцем XIX-го століття, перші десятиліття XX-го століття приносить швидкі та радикальні зміни у світі мистецтва і культури.
- ❖ Світова війна і революція в Росії теж дали поштовх (*impetus*) до експериментації в нових жанрах.

➤ *«Місто»*,
Олексенара Екстер,
1913.

- ❖ Звільнені від реалізму, малярі зайнялися пошуками нових творчих засобів для вираження (expression) їхніх ідей: базуючись на філософії, психології, спостереженню внутрішнього, математиці, світлі, кольорі, формі, емоціях...
- ❖ Ці ідеї впровадили різні нові стилі, які швидко розповсюджувалися по світі.

➤ «Три суконки,
три жінки»,
Соня Делоне,
1925.

- ❖ Багато із цих стилів швидко прийнялися між українськими малярами.
- ❖ Українські малярі також були на аванґарді (передній лінії) створення різних нових жанрів модернізму.
- ❖ Велика творча діяльність українських мистців поставила Україну на карті провідних центрів модерного мистецтва, і навіть дістала ім'я «*Український Аванґард*».

➤ «Город Київ»,
Олександр Богомазов,
1913.

❖ Модерні стилі які розвинулися в Україні включали:

- кубізм (cubism)
- сесесія / модерн / арт-нуво
- геометричний абстракт
- футуризм (futurism)
- супрематизм (suprematism)
- конструктивізм
- орфізм і симультанізм
- неовізантизм
- експресіонізм
- та багато інших...

➤ *«Жінка в капелюсі»*,
Олексяндер Архипенко,
1916.

КУБІЗМ

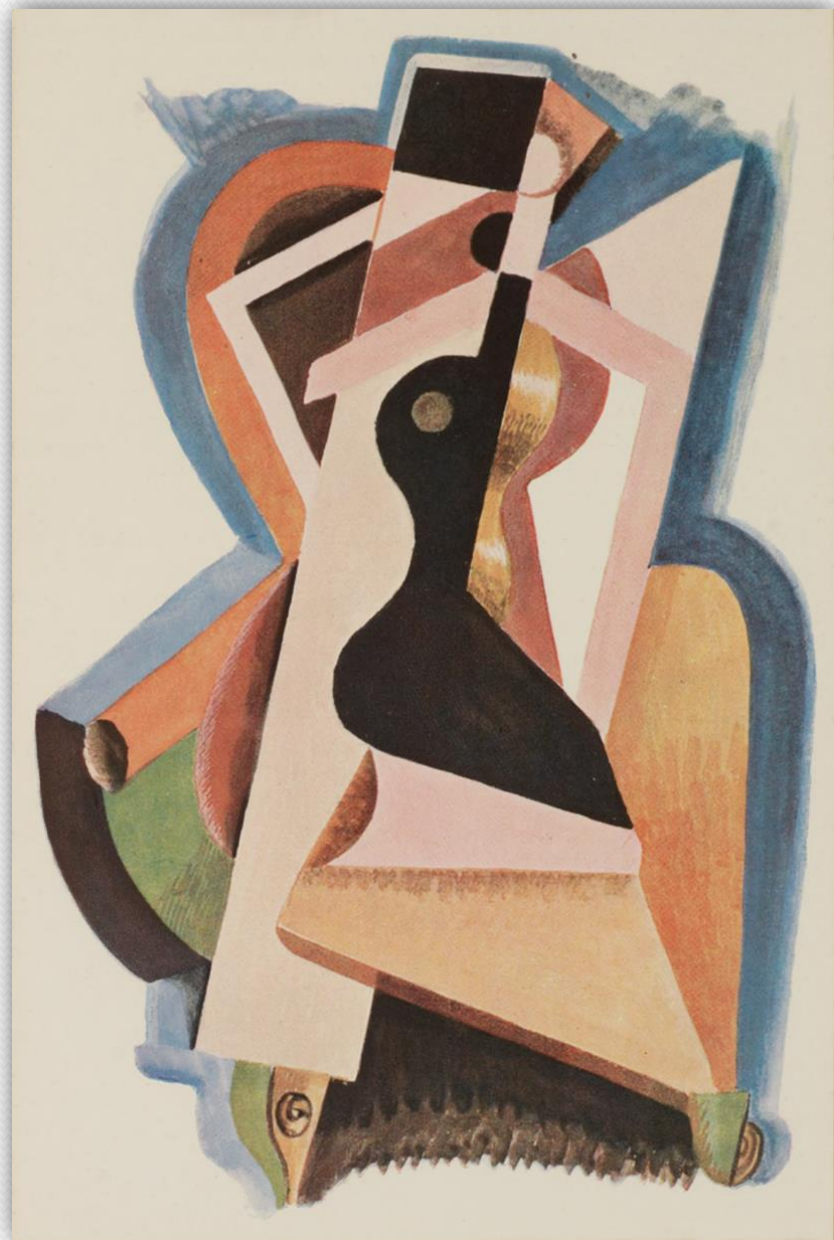
- ❖ Початий в Парижі перед Першою Світовою Війною, кубізм старається знайти пояснення життя (і як ми на це життя дивимося) та відтворити натуру людини в геометричній формі, як наприклад: куба, циліндрі, конусу, чи кулі.
- ❖ Ідеї започатковані Пабло Пікассом, були захоплені українськими мистцями, особливо Олександром Архипенком.

ОЛЕКСАНДЕР АРХИПЕНКО

1887 - 1964

- ❖ Один із творців кубізму в скульптурі, Архипенко один із найбільш знаних кубістів у світі.

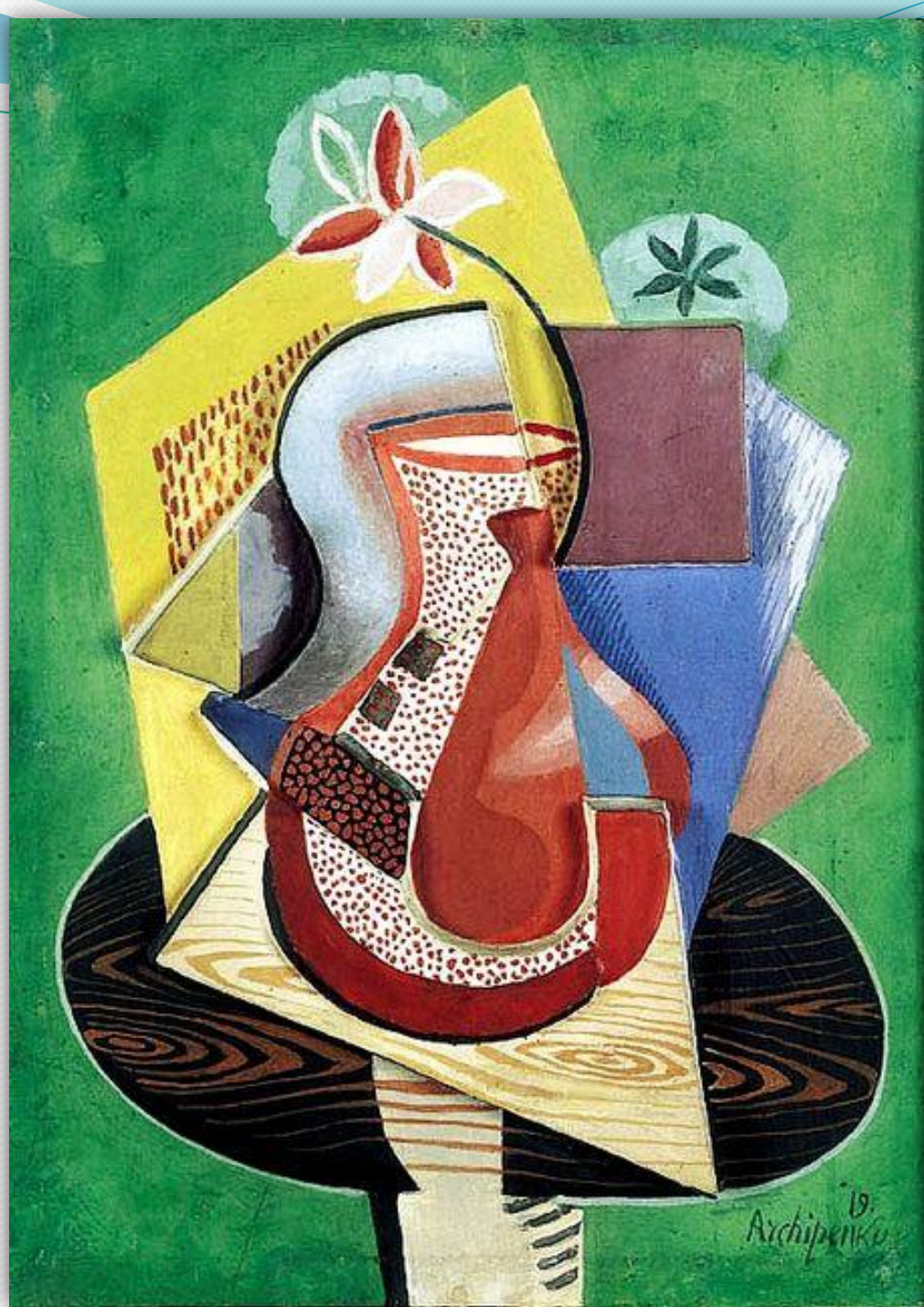
➤ *«Жінка що сидить»*,
около 1920.

➤ «В кав'ярні (жінка з горнятком)», 1915.

➤ «Ваза з квітами», 1919.

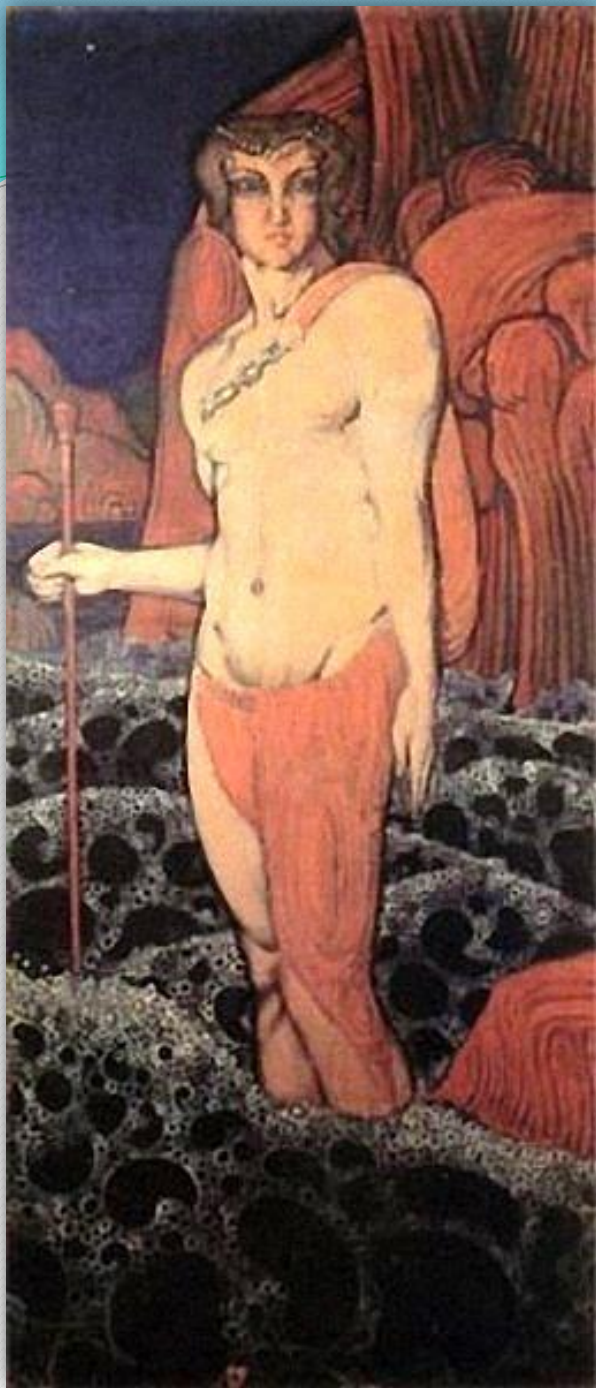
СЕЦЕСІЯ / АРТ-НУВО

- ❖ Початий в Парижі з кінцем 19-го століття, *Арт Нуво* (*L'Art Nouveau*), також знаний як *модерн*, чи *сецесія*, взяло за завдання плавність, пластичність і декоративність мистецтва.
- ❖ Цей стиль захопив великі центри Європи, особливо Берлін, Прагу, Відень, Париж і Львів.

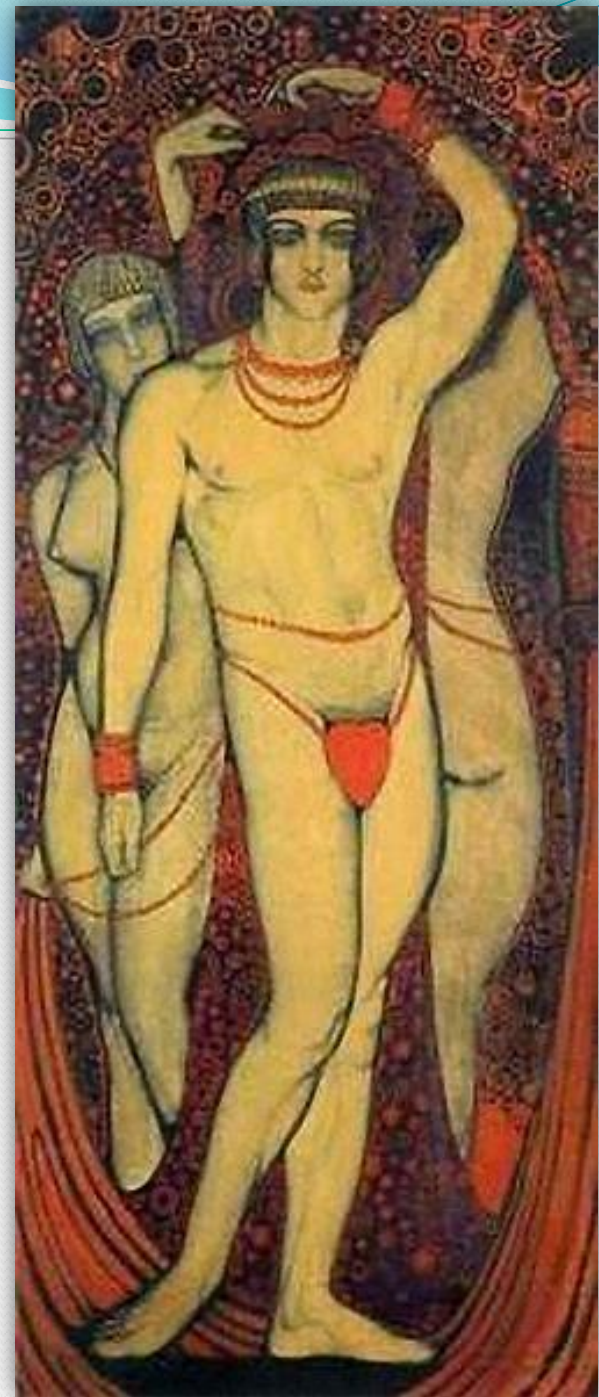
➤ «Казка»,
Михайло Жук,
1914.

- ❖ Особливими його елементами це хвилясті лінії, стилізовані квіти, язички вогню, математичні лінії, мінливі форми, індивідуалізм, еkleктика, ... які ужиті у всіляких формах культури.
- ❖ Модерн включав малярство, графіку, архітектуру, декоративне мистецтво (меблі, посуд, ювілерію), кераміку, вироби з металу, та інші, а в 1920-тих роках перетворився в стиль *Art Deco*.

➤ «Тритон»,
Всеволод
Максимович,
1914.

➤ «Нудизм»,
Всеволод
Максимович,
1914.

❖ Мало українських малярів

захопилися стилем модерн, проте в архітектурі та декоративному мистецтві знаходимо багато зразків по цілій Україні.

❖ Проте, як зазвичай, модерн в архітектурі набрав українських рис і став фундаментом «*Новітнього українського народного стилю*», а в мистецтві має відображення в «*Гуцульській сецесії*».

ВСЕВОЛОД МАКСИМОВИЧ

1894-1914

- ❖ Один із найяскравіших українських художників модерну.
- ❖ Він був богемістом, та захоплювався новими ідеями, особливо індивідуальністю.

➤ «Автопортрет», 1913.

❖ Його картини занурені в прадавність, відновлюють архаїчний культ плідючості.

➤ *«Поцілунок»*, 1913.

➤ «Аргонавты», 1913.

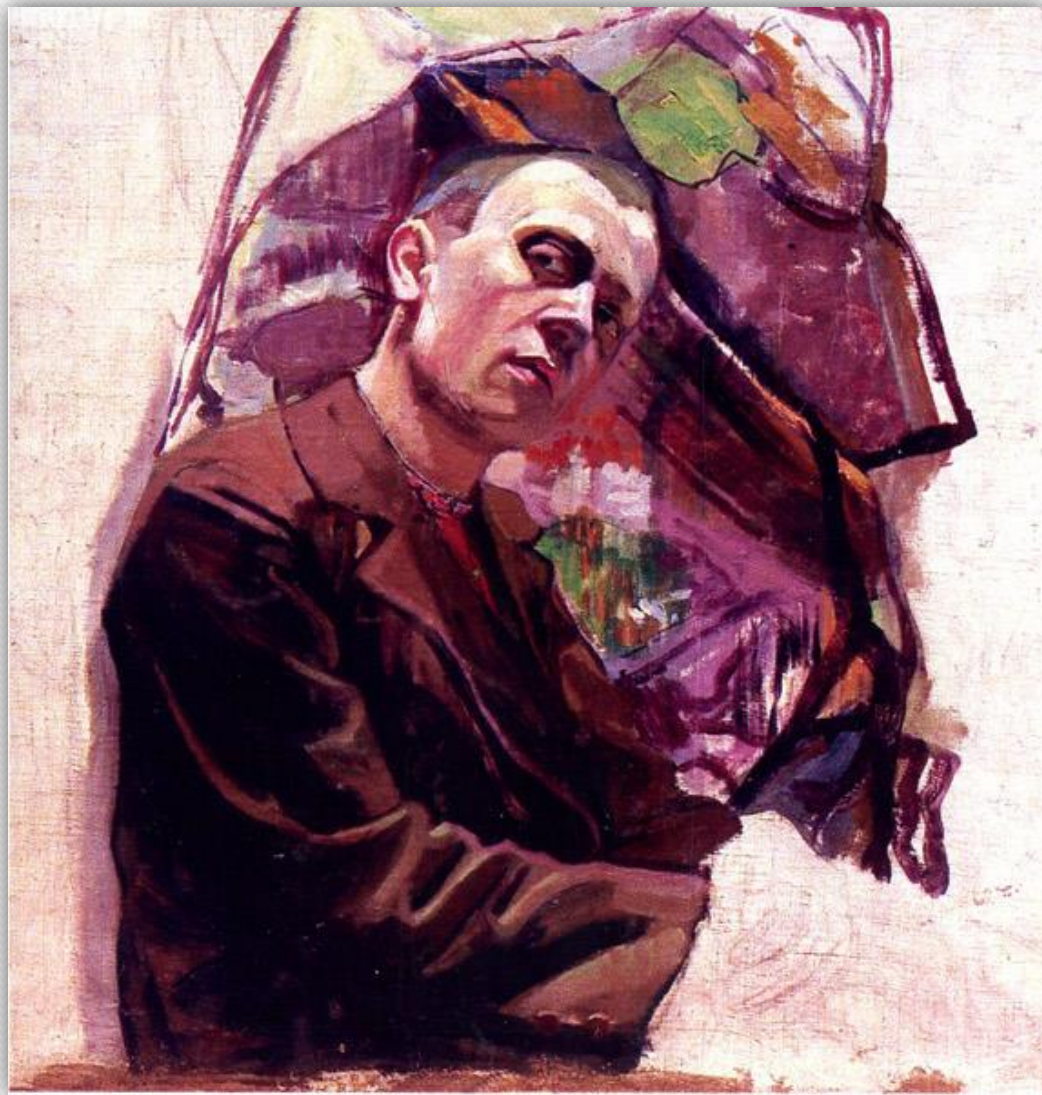

➤ «Пир - Бенкет », 1913.

Михайло Жук

1883-1964

- ❖ Учень Мурашка, Жук швидко захопився європейським модерном.
- ❖ Він теж був графіком, учителем і письменником.

➤ «Автопортрет», 1900-ті.

➤ «Пано – Чормне і біле», 1912.

➤ «Орнамент», 1915.

➤ «Катерина Віслоцька,
танцівниця», 1926.

КЯЗИШИР СІХУЛЬСЬКИЙ

1883-1964

❖ Польського походження художник із Львова, який з початку ХХ-го століття захопився життям гуцулів, і створив цілу серію картин гуцулів у стилі модерн.

➤ «Автопортрет», 1909.

➤ «Гуцульська
модонна», 1914.

➤ «З Йордану», 1918.

ФУТУРИЗМ

- ❖ Від італійського слова *futurismo* це мистецтво відкинуло формалізм та мало за мету знищити панівні форми живопису 19-го ст. – реалізму, класики і натуралізму.
- ❖ В заміну до реалізму, футуристи пропагували ідеї безконтрольованого ідивідуалізму які мали бути показані фантастичними формами та кольорами.

➤ «Бродвей, Нью Йорк», Давид Бурлюк.

❖ Під впливом революцій в технології та будівництва, мистецтво футуристів захоплювалося швидкістю та динамізмом сучасного життя, урбанізацією та індустріялізацією - що мали стати фундаментом майбутнього козмополітичного життя.

ДАВИД БУРЛЮК

1882-1967

- ❖ Батько українського та російського футоризму.
- ❖ Теоретик та творець нових ідей та течій мистецтва протягом цілого життя.

❖ Бурлюк творив у стилях: футуризму, кубофутуризму, неопримітивізму, та інших.

❖ Завжди картини мають ідеї «культу енергії і жвавості (vitality).

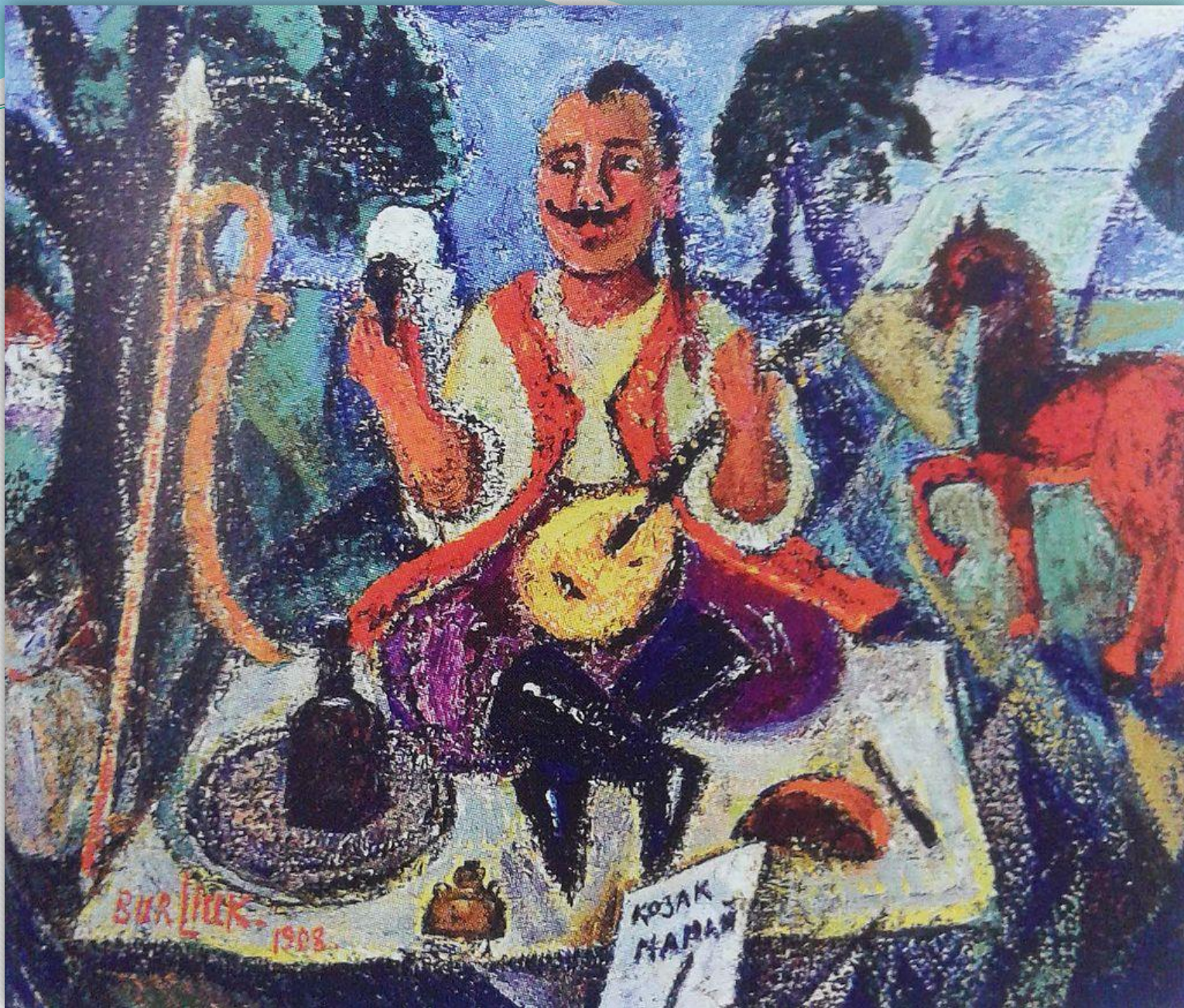

➤ «Коллаж», 1910.

❖ В Бурлюка часто знаходяться народні чи козацькі мотиви, вставлені в сучасний стиль модерну.

➤ «Дівчина з вінком».

➤ «Козак Мамай», 1908.

➤ «Українці», 1912.

➤ «Прихід весни», 1914.

➤ *«Жінка в жовтій суконці з чорним конем», 1914.*

ДНАТОПЬ ПЕТРИЦЬКИЙ

1895-1964

- ❖ Художник, графік та дизайнер, який прославився своїми футуристичними та кубо-футуристичними сценами для театру Леся Курбаса.

➤ «Автопортрет».

➤ *«Абстрактна композиція» 1923.*

➤ «Портрет жінки»
1920.

➤ «Плач невільників», фреско в Козелецькому театрі, 1920.

➤ «Гавань», 1931-32.

ПІДГОТОВИВ МГС. АНДРІЙ ПЕРЕКЛІТА

ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА
ТОВАРИСТВА
“РІДНА ШКОЛА”
В ДЕТРОЙТІ